

BULGARIAN-SWISS COOPERATION PROGRAMME
БЪЛГАРО-ШВЕЙЦАРСКА ПРОГРАМА ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО

Проект „Да свържем опазването на природата с устойчивото развитие на селските райони“

ПАРТНЬОРИ:

БЪЛГАРСКА ФОНДАЦИЯ
БИОРАЗНООБРАЗИЕ

ШВЕЙЦАРСКА ЛИГА ЗА
ЗАЩИТА НА ПТИЦИТЕ -
BirdLife Switzerland (SVS)

БЪЛГАРСКО ДРУЖЕСТВО
ЗА ЗАЩИТА НА ПТИЦИТЕ

RESEAU ECHANGES ET
DÉVELOPPEMENT DURABLE

WWF - ДУНАВСКО-КАРПАТСКА
ПРОГРАМА БЪЛГАРИЯ

ПРО-НАТУРА /
ПРИЯТЕЛИ НА ЗЕМЯТА
ШВЕЙЦАРИЯ

АСОЦИАЦИЯ
НА ПАРКОВЕТЕ
В БЪЛГАРИЯ

ФОНДАЦИЯ SAVE (ОПАЗВАНЕ
НА СЕЛСКОСТОПАНСКИТЕ
СОРТОВЕ В ЕВРОПА)

ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ЗА
СЕЛЕКЦИЯ И РЕПРОДУКЦИЯ
В ЖИВОТНОВЪДСТВОТО
КЪМ МЗХ

БИОСЕЛЕНА
ФОНДАЦИЯ
ЗА БИОЛОГИЧНО
ЗЕМЕДЕЛИЕ

Проектът е финансиран от **Българо-швейцарската програма за сътрудничество** чрез Фонда за реформи, свързани с участието на гражданското общество.

BULGARIAN-SWISS COOPERATION PROGRAMME
БЪЛГАРО-ШВЕЙЦАРСКА ПРОГРАМА ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО

Общата му стойност е **4 790 000 швейцарски франка**, от които 590 000 швейцарски франка е съфинансирането от българските партньори.

Продължителност – **4 години** (септември 2012 – септември 2016 г.)

Да свържем опазването на природата с устойчивото развитие на селските райони

Район на действие на проекта:

Девет зони от мрежата Натура 2000 в Западна и Централна Стара планина.

Западен Балкан

общините Своге, Годеч, Берковица,
Г. Дамяново, Чипровци, Чупрене

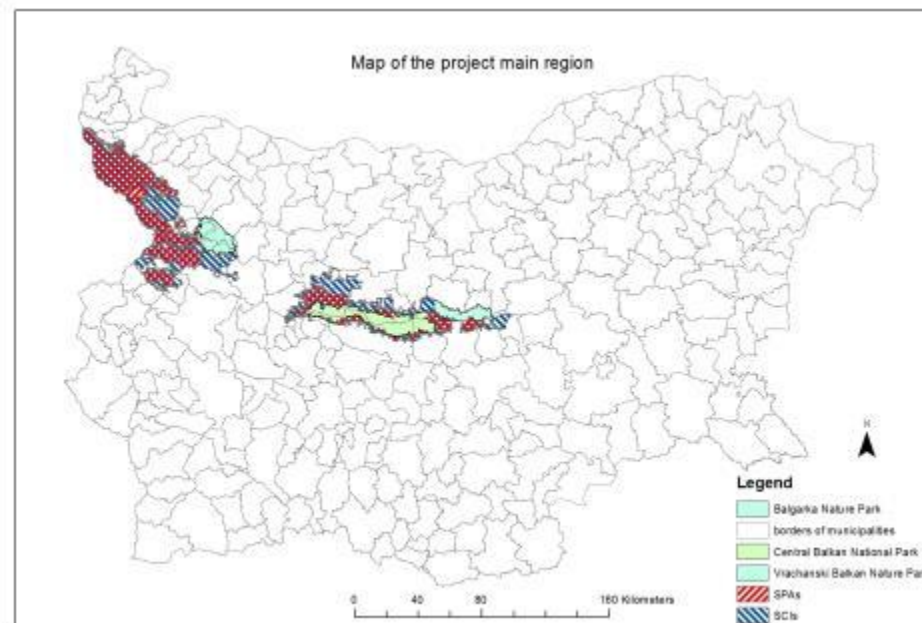
Централен Балкан

общините Карлово, Троян

Природен парк „Българка“

Природен парк “Врачански Балкан”

Национален парк “Централен Балкан”

Да свържем опазването на природата с устойчивото развитие на селските райони

Защо е избран точно този проект:

Адресира двете основни цели залегнали в Българо-швейцарската програма:

- Да допринесе за намаляване на икономическите и социалните различия между България и по-напредналите страни на разширения Европейски Съюз (ЕС) и/или
- Да допринесе в рамките на България за намаляване на икономическите и социалните различия между динамичните градски центрове и структурно слабите периферни региони

Адресира три от определените теми на сътрудничество между България и Швейцария:

- Околна среда с фокус върху опазване на биологичното разнообразие
 - Поощряване на частния сектор с фокус върху развитие на малките и средни предприятия
 - Човешко и социално развитие
-

Да свържем опазването на природата с устойчивото развитие на селските райони

Основна цел на проекта

Да демонстрира връзката между опазването на биоразнообразието и икономическото развитие на селските райони в териториите с висока природна стойност чрез устойчиви пазарни механизми и засилено участие на обществеността.

Да свържем опазването на природата с устойчивото развитие на селските райони

Специфични цели на проекта

1. Създаване на правни механизми и инструменти за устойчиво ползване и дългосрочно опазване на териториите с висока природна стойност
 - Плащане за еко-системни услуги
 - По-ефективно управление на защитените територии
 2. Разработване на модели за устойчиво ползване на селските територии и подобряване на социално-икономическия контекст чрез повишаване на доходите на местния бизнес и местните общности
 - Насърчаване на природо съобразните земеделски практики
 - Повишаване на приходите от ВПС продукти и услуги
 - Опазване на местните породи като важен елемент на териториите с ВПС
 3. По-добро разбиране на важността селските райони да се развиват устойчиво и с опазена природа, чрез
 - Засилване на обществения интерес и подкрепа за продуктите и услугите с ВПС
 - Повишено участие на местните хора и местния бизнес в управлението на защитените територии
 4. Гарантиране на дългосрочна устойчивост на резултатите от програмата чрез промени в съответните законови актове и разпоредби, предложени въз основа на резултатите от програмата.
-

Проектът има три важни аспекта

- Популяризиране и прилагане на „екосистемните услуги“ или каква е реалната „цена“ на запазената природа;
- Създаване на по-добра среда за развитие на фермерите и местните бизнеси, така че екологичните им продукти и услуги да получат по-висока цена чрез подобро качество и маркетинг, а приходите им да нараснат с поне 15 %;
- Подкрепа на гражданското общество, за да се осигури ефективно, дългосрочно и устойчиво ползване на природните ресурси.

Да свържем опазването на природата с устойчивото развитие на селските райони

BULGARIAN-SWISS COOPERATION PROGRAMME
БЪЛГАРО-ШВЕЙЦАРСКА ПРОГРАМА ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО

Едно от основните предимства на проекта е, че ще работи пряко със земеделските стопани и малки предприятия, които формират дохода си, ползвайки природни ресурси и са пряко заинтересовани от дългосрочното съхраняване на тези ресурси.

За да постигне амбициозните си цели, проектът разчита на набор от внимателно планирани дейности, структурирана в три компонента.

Да свържем опазването на природата с устойчивото развитие на селските райони

Създаване на правни механизми и инструменти за устойчиво ползване и дългосрочно опазване на териториите с висока природна стойност

Компонент А ще търси устойчиви решения за финансиране на управлението на биоразнообразието чрез остойността на “услугите”, предоставяни от природата, така наречените екосистемни услуги. Такива услуги са чистият въздух и вода, естетическата наслада от красивата природа. Планираме да тестваме модели за въвеждане на доброволно заплащане за тези “услуги” и да изградим капацитета на администрациите на парковете да внедряват новите модели чрез обучение и мотивиране. Ще разработим и модели, които ще насърчат и улеснят развитието на стопански дейности, приходите от които да се ползват директно за ефективно управление на биоразнообразието.

Изпълнява се от:

WWF - Дунавско-карпатска програма и Асоциация на парковете в България

Създаване на правни механизми и инструменти за устойчиво ползване и дългосрочно опазване на териториите с висока природна стойност

1. Разработване и прилагане схеми за Плащания за екологични услуги (ПЕУ) за избрани услуги на екосистеми и по-специално в подкрепа на райони на защитени територии и Натура 2000, които предоставят тези услуги
2. Разработване и изпитване на модели за генериране на приходи за услуги, предоставени от защитени територии
3. Изграждане на капацитет на управители на защитени територии да диверсифицират източниците за финансиране и генерират алтернативен приход за защитените територии, възникващ от услугите, които те предоставят и сътрудничество с местните земеделски и горски предприемачи при управлението на защитените територии и НАТУРА 2000.
4. Организиране на специфични информационни кампании и публична дискусия за промоциране на резултатите от дейностите на компонент А

Изпълнява се от:

WWF - Дунавско-карпатска програма и Асоциация на парковете в България

Разработване на модели за устойчиво ползване на селските райони и подобряване на социално-икономическия контекст чрез повишаване на доходите на местния бизнес и местните общности

ПАЗАРНИ МЕХАНИЗМИ ЗА УСТОЙЧИВО ПОЛЗВАНЕ НА СЕЛСКИ РАЙОНИ С ВПС

- 1. Въвеждане на добри земеделски практики, преработка във фермата, сертификация**
 - Регистриране по наредбата за директни продажби
 - Обучения в България и Швейцария
 - Безвъзмездно съ-финансиране до 6500 шв.франка; 25% от общия проект
- 2. Производство на качествени храни и обвързване на процеса с опазване на природата и биоразнообразието**
 - Продукти от зоните в Натура 2000
 - Ръководство и насоки за устойчиво управление на пасища и ливади с ВПС, включени в зоните от Натура 2000
 - Обучение на фермери и държавна администрация за прилагането на добрите практики, както и възможностите през 2014-2020 г.

Изпълнява се от:

Фондация за биологично земеделие “Биоселена” и БДЗП

3. Подпомагане на местните производители / фермери за достъп до европейско и национално финансиране – компенсаторни плащания за устойчиво управление на земеделските земи

- Мобилни екипи за консултации
- Откриване на традиционни за региона продукти и разработване и утвърждаване на рецептите за тяхното производство

4. Маркетинг на продукти от териториите с ВПС

- Дизайн и производство на опаковки е етикети, рекламиращи стоките като ВПС
- Закупуване на 5 мобилни хладилни витрини / ремаркета
- Създаване на фермерски пазари в София, Монтана, Карлово и Троян
- Интернет страница за продажба на фермерски продукти
- Сертифициране на 3 традиционни продукта като продукти с географски произход

Изпълнява се от:

Фондация за биологично земеделие “Биоселена” и БДЗП

5. **Реклама, маркетинг и промоция на продуктите с ВПС** – участия в регионални и национални събития, дегустации, представяне в швейцарско посолство, Народно събрания и др.
6. **Опазване на автохтонни породи животни**
 - Създаване на демонстрационна мандра с мляко от редки породи
 - Интернет базиран регистър на редките породи
 - Създаване на национална генетична лаборатория – инфраструктура, оборудване и обучение на персонала
7. **Подкрепа за създаване на бизнеси, които ползват природата и същевременно помагат за нейното опазване** (собственици на гори на територията на ПП “Врачански Балкан” и ПП “Българка” и др.)

Изпълнява се от:

Фондация за биологично земеделие “Биоселена” и БДЗП

Модели за поощряване на информираната обществена подкрепа за устойчиво развитие на селските райони

Компонент С ще осигури модели за участие на обществеността при вземане на решения относно управлението на природните ресурси, като въвежда иновативни модели за работа с децата, като по този изграждат човешкия капацитет за гарантиране дългосрочна устойчивост на проектните резултати. Този компонент включва и дейности, насочени към укрепването и диверсификацията на природозащитната общност в България - разширяване на кръга на подкрепящите, отколкото само изграждане на капацитет на природозащитните организации, независимо от това дали са правителствени или неправителствени. Този компонент се занимава с насочване на резултатите от проекта в националните политики и законодателство, което ще гарантира дългосрочната им устойчивост.

Изпълнява се от:

Българска фондация Биоразнообразие и АПБ

Модели за поощряване на информираната обществена подкрепа за устойчиво развитие на селските райони

1. Създаване на модел на информиран обществен ангажимент за подобряване управлението на планинските пасища в НП „Централен Балкан”
2. Инвестиране в изграждане на капацитет на бъдещите консервационни лидери и поддръжниците за опазване на природата
 - 2.1. Иновативни модели на работа с деца: създаване на природна академия на открито
 - 2.2. Развитие на бъдещите лидери за опазването на природата на България
3. Насърчаване на обществената подкрепа за устойчиво и разумно използване на природните ресурси като основа за бъдеща по-зелена икономика чрез мащабни действия за повишаване на осведомеността
4. Насочване на резултатите на Програмата към регулаторната база с цел да се осигури тяхната устойчивост

Изпълнява се от:

Българска фондация Биоразнообразие и АПБ

Какво направихме дотук?

Разработен е водещ документ с насоките за оценка на ключови екосистемни услуги и драфтове на трите доклада за ПП „Българка“ и „Врачански Балкан“ и Натура 2000 зона Западна Стара планина;

Активно участие в работна група на ЕК за картиране и оценка на екосистемните услуги, където 3 пилотни области са включени в процеса на тестване на Европейската концептуална рамка на MAES;
Официално писмо до DG Environment за изразяване на интерес за участие на трите проектни района в пилотни проучвания.

Разработен е въпросник за финансовия и технически капацитет на администрациите на трите защитени територии;

Какво направихме дотук?

Проведохме срещи и обучения по биоземеделие на фермери от целевите общини.

Създадена е база данни за земеделските стопани от 7те целеви общини, които имат потенциал да се развиват като нови земеделски производители и да се включат в проекта;

Изготвени са предварителни споразумения и оценка на нуждите за 16 земеделски производители;

Проведохме дегустации с местни продукти, произведени в райони с ВПС в швейцарското посолство и МЗХ.

Какво направихме дотук?

Проведохме учебно пътуване в Швейцария за 13 експерти по земеделие и безопасност на храните;

- Парковите администрации са информирани за целите на проекта и планираните дейности;
- В процес на разработка са критериите за подбор на бизнеси, щадящи биоразнообразието в близост до ПП "Българка" и "Врачански Балкан";
- Подбрани са две пилотни стопанства - в село Дъбене и село Васил Левски;
- Започна събирането на данни за животни от автохтонни български породи;

Какво направихме дотук?

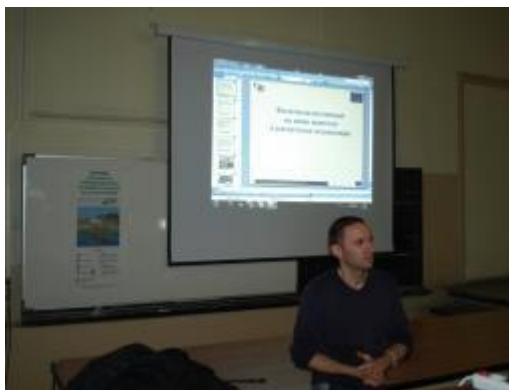

- Дадено е официално начало на проекта с представяне и пресконференция в Големия колегиум на МЗХ;
- Разработена е Комуникационна стратегия на проекта;
- Създаден е специален раздел в уебсайта на Коалиция "За да остане природа", в който се публикуват новини за проекта – <http://forthenature.org/swissprogramme>, както и Facebook профил;

- Участвахме в Дните на Предизвикателствата в София през ноември 2012 г. с повече от 2000 посетители;

Какво направихме дотук?

Изготвен е нов списък с групите доброволци на Коалицията, които ще се включат в дейностите по проекта;

Проведен е конкурс за кратко име на проекта (36 доброволци с 76 предложения);

Проведени са 15 лекции за опазване на биоразнообразието в СУ „Св.Климент Охридски“

5 конфликтни случаи, свързани с опазване на природата и ПЕС са обсъдени и им е дадена разгласа;

Дегустация на продукти от района на проекта в Швейцарското посолство по време на прием, даден от Нейно превъзходителство г-жа Регина Ешер на 14 февруари

Както между 11-те български и швейцарски партньора в проекта, така и с всички, заинтересовани страни, с които работим – държавни институции, общини, фермери, студенти, медии и др.

Партньорството е водещо в нашия проект

Благодаря ви за вниманието!

Д-р Стоилко Апостолов
Координатор на проекта

ЗВЕНО ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОЕКТА
ФОНДАЦИЯ ЗА БИОЛОГИЧНО
ЗЕМЕДЕЛИЕ БИОСЕЛЕНА
София 1000, бул.ХРИСТО БОТЕВ
48, ЕТ.4, СТ.410

WWW.BIOSELENA.COM